

ประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
เรื่อง การนับปริมาณงานสอนของอาจารย์และการจ่ายเงินค่าสอนเกินภาระงานขั้นต่ำ

เพื่อประโยชน์ในการบริหารการศึกษาของสถาบัน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกอบกับข้อ ๘ แห่งข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยมาตรฐานภาระงานทางวิชาการของผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงกำหนดการนับปริมาณงานสอนของอาจารย์และการจ่ายเงินค่าสอนเกินภาระงานขั้นต่ำ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรื่องการนับปริมาณงานสอนของอาจารย์และการจ่ายเงินค่าสอนเกินภาระงานขั้นต่ำ ฉบับลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๒/๑^๑ ในประกาศนี้

“อาจารย์ผู้สอน” หมายความว่า บุคลากรของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์

“ภาระงานสอนขั้นต่ำ” หมายความว่า งานสอนภาคปกติ หรืองานสอนภาคปกติรวมกับงานสอนภาคพิเศษ ตามจำนวนวิชาที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ แห่งข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยมาตรฐานภาระงานทางวิชาการของผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“ภาระงานด้านผลงานทางวิชาการ” หมายความว่า งานวิจัย ตำรา หนังสือ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น บทความทางวิชาการ และกรณีศึกษา โดยมีได้หมายความรวมถึงงานสอน”

ข้อ ๓ ให้อาจารย์ผู้สอนปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ปริมาณงานสอนขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยมาตรฐานภาระงานทางวิชาการของผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องสอนวิชาบรรยาย (ภาคปกติ) ก่อน หากไม่สามารถปฏิบัติได้ให้นำภาระงานที่อาจารย์ผู้สอนปฏิบัติมาทดแทนเรียงตามลำดับดังนี้

(๑) วิชาในกลุ่มวิชาที่มีการเรียนการสอนในลักษณะการสร้างประสบการณ์ หรือผลงานที่มีความเข้มข้นทางวิชาการไม่ถึงขั้นงานวิจัย เช่น วิชาฝึกงาน วิชาการอ่านบทความ วิชาสัมมนา แข่งปฏิบัติการ วิชาการศึกษาตามแนวแนะ

(๒) วิทยานิพนธ์ปริญาโท ภาคปกติ และ/หรือวิทยานิพนธ์ปริญาเอก

(๓) วิชาการค้นคว้าอิสระ (Independent Study) ภาคปกติ

^๑ ข้อ ๒/๑ เพิ่มเติมโดยข้อ ๓ ของประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรื่อง การนับปริมาณงานสอนของอาจารย์และการจ่ายเงินค่าสอนเกินภาระงานขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๒)

(๔) วิชาบรรยาย ภาคพิเศษ
 (๕) วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาคพิเศษ
 (๖) วิชาในกลุ่มวิชาที่มีการเรียนการสอนในลักษณะการสร้างประสบการณ์หรือผลงานที่มีความเข้มข้นทางวิชาการไม่ถึงขั้นงานวิจัย และ/หรือวิชาการค้นคว้าอิสระ (Independent Studies) ภาคพิเศษ

(๗) หากดำเนินการตาม (๑) ถึง (๖) แล้ว ยังไม่อาจนับภาระงานสอนขั้นต่ำได้ ให้ทดแทนด้วยภาระงานตามข้อ ๑๑ แห่งข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยมาตรฐานภาระงานทางวิชาการของผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ทั้งนี้ ไม่ให้นำงานสอนไปทดแทนภาระงานวิจัย

สำหรับการนับวิชาใดเป็นภาระงานสอนขั้นต่ำ ให้เป็นไปตามแผนการสอนรายบุคคลที่คณะกำหนด ในแต่ละปีการศึกษา

ข้อ ๔ การนับปริมาณงานสอนเพื่อให้ปฏิบัติงานได้ตามภาระงานขั้นต่ำด้านการสอนให้
 เป็นไปดังนี้

(๑) กลุ่มวิชาที่มีการเรียนการสอนในลักษณะการบรรยาย

๑.๑ ให้งานสอน ๑ วิชา (๓ หน่วยกิต) เท่ากับ ๔๕ ชั่วโมง และให้มีการกำหนดจำนวนนักศึกษาขั้นต่ำที่จะทำการเปิดสอนได้เท่ากับ ๕ คน แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปิดสอนวิชาที่มีนักศึกษาลงทะเบียนน้อยกว่า ๕ คน ให้คิดภาระงานนักศึกษา ๑ คนแรก เท่ากับ ๒๕ ชั่วโมง และคิดเพิ่มตามจำนวนนักศึกษาคนละ ๕ ชั่วโมง

๑.๒ ในกรณีที่มีการเชิญอาจารย์พิเศษมาร่วมบรรยาย หรือกรณีนำนักศึกษาไปดูงานซึ่งอาจมีการบรรยายโดยวิทยากรภายนอก หากไม่เกิน ๙ ชั่วโมง ให้นับปริมาณงานสอนของอาจารย์ผู้สอนโดยไม่ต้องหักชั่วโมงที่บรรยายโดยอาจารย์พิเศษหรือวิทยากรภายนอก

(๒) กลุ่มวิชาที่มีการเรียนการสอนในลักษณะการสร้างประสบการณ์หรือผลงานที่มีความเข้มข้นทางวิชาการไม่ถึงขั้นงานวิจัย เป็นวิชาที่ใช้ในการสร้างประสบการณ์ในกระบวนการเรียนรู้หลักโดยอาจมีการบรรยายร่วม (เป็นส่วนน้อย) และวัดผลจากผลงานของนักศึกษา (กลุ่มหรือเดี่ยว) ได้แก่ วิชาฝึกงาน วิชาการอ่านบทความ วิชาสัมมนาเชิงปฏิบัติการ วิชาการศึกษาตามแนวแนะ ให้คิดภาระงานสอนตามปริมาณการลงทะเบียน โดยให้คิดภาระงานนักศึกษา ๑ คนแรก เท่ากับ ๒๕ ชั่วโมง และคิดเพิ่มตามจำนวนนักศึกษาคนละ ๕ ชั่วโมง ทั้งนี้ให้คิดภาระงานสอนสูงสุดของวิชาในกลุ่มนี้ไม่เกิน ๔๕ ชั่วโมง

(๓) กลุ่มวิชาที่เป็นการค้นคว้าด้วยตนเอง ได้แก่ วิทยานิพนธ์และวิชาการค้นคว้าอิสระ ให้คิดภาระงาน ดังนี้

๓.๑ วิชาการค้นคว้าอิสระ
 วิชาการค้นคว้าอิสระ ๓ หน่วยกิต นักศึกษาลงทะเบียน ๕ คน ให้คิดภาระงานสอนเท่ากับ ๔๕ ชั่วโมง และคิดตามสัดส่วนต่อนักศึกษา ๑ คน เท่ากับ ๙ ชั่วโมง

๓.๒ วิทยานิพนธ์
 ๓.๒.๑ วิทยานิพนธ์ปริญญาโท (๑๒ หน่วยกิต) ให้นับปริมาณงานสอนได้เท่ากับ ๑.๕ ของวิชาบรรยาย (๖๗.๕ ชั่วโมง) สำหรับการนับปริมาณงานสอนให้อาจารย์ที่ปรึกษา

หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด และให้นับภาระงาน ๑ ใน ๓ เมื่อนักศึกษาสอบผ่านหัวข้อวิทยานิพนธ์แล้ว และให้นับภาระงานที่เหลือเมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

๓.๒.๒ วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก (๓๖ หน่วยกิต) ให้นับปริมาณงานสอนได้เท่ากับ ๔.๕ ของวิชาบรรยาย (๒๐๒.๕ ชั่วโมง) กรณีที่หลักสูตรกำหนดให้วิทยานิพนธ์ปริญญาเอกที่มีจำนวนหน่วยกิตเพิ่มขึ้นหรือลดลงให้นับปริมาณงานสอนเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามสัดส่วน สำหรับการนับปริมาณงานสอนให้อาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด และให้นับภาระงานตามการลงทะเบียนของนักศึกษา

ทั้งนี้ เมื่อนับจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาการค้นคว้าอิสระและวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว จะต้องมีส่วนระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/วิชาการค้นคว้าอิสระต่อนักศึกษา ไม่เกินอัตรา ๑ : ๑๕ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

ข้อ ๕ สำหรับการสอนในหลักสูตรปริญญาเอกในวิชาบรรยาย ให้นับปริมาณงานสอนได้เท่ากับ ๑.๕ ของวิชาตามข้อ ๔ (๑) และ ๔ (๒)

ข้อ ๖ สำหรับหลักสูตรที่กำหนดให้สอนเป็นภาษาไทย ให้แต่ละหลักสูตรกำหนดให้มีวิชาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอนตลอดทั้งวิชา และจะต้องเป็นวิชาที่คณะกรรมการวิจัยข้อให้ที่ประชุม ทคอ. อนุมัติ วิชาดังกล่าวให้นับปริมาณงานสอนเป็น ๑.๕ ของวิชาตามที่กำหนดในข้อ ๔ (๑) และ ๔ (๒) ยกเว้นวิชาภาษาอังกฤษและวิชาที่อาจารย์ชาวต่างชาติเป็นผู้สอน

ข้อ ๗ วิชาใดที่อาจารย์ผู้สอนจัดทำสื่อการเรียนการสอนโดยใช้ E-Learning ทั้งวิชา ให้นับปริมาณงานสอนเป็น ๑.๕ ของวิชาตามที่กำหนดในข้อ ๔ (๑) ทั้งนี้ให้นับเฉพาะครั้งแรกที่มีการจัดทำเท่านั้น

ข้อ ๘^๒ อาจารย์ผู้สอนที่มีงานสอนและผลงานทางวิชาการในปีการศึกษาใดครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีงานสอนเกินภาระงานสอนขั้นต่ำ ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าสอนตามที่มีการสอนจริง เว้นแต่อาจารย์ผู้สอนมีภาระงานด้านผลงานทางวิชาการไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด อาจารย์ผู้สอนนั้นไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าสอนสำหรับงานสอนภาคปกติที่เกินภาระงานสอนขั้นต่ำในปีการศึกษานั้น

ทั้งนี้ งานสอนทั้งภาคปกติหรือภาคพิเศษวิชาใดที่นับเป็นภาระงานสอนขั้นต่ำแล้วจะนำมาเบิกเงินค่าสอนอีกมิได้

ข้อ ๘/๑^๓ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และบุคลากรตำแหน่งวิชาการที่ได้รับยกเว้นภาระงานสอนขั้นต่ำและภาระงานด้านผลงานทางวิชาการ ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าสอนสำหรับงานสอนภาคปกติที่เกินภาระงานสอนขั้นต่ำในปีการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือในปีการศึกษาที่ได้รับยกเว้นภาระงานสอนขั้นต่ำและภาระงานด้านผลงานทางวิชาการนั้น

^๒ ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยข้อ ๔ ของประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรื่อง การนับปริมาณงานสอนของอาจารย์และการจ่ายเงินค่าสอนเกินภาระงานขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๒)

^๓ ข้อ ๘/๑ เพิ่มเติมโดยข้อ ๕ ของประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรื่อง การนับปริมาณงานสอนของอาจารย์และการจ่ายเงินค่าสอนเกินภาระงานขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๒)

ข้อ ๙ ในวิชาที่มีการเชิญอาจารย์พิเศษมาร่วมบรรยายโดยวิทยากรภายนอกและมีการจ่ายค่าบรรยายพิเศษแล้ว มีให้อาจารย์ผู้สอนนำชั่วโมงสอนของอาจารย์พิเศษหรือวิทยากรภายนอกมานับรวมเพื่อเบิกค่าสอน

ข้อ ๑๐ อาจารย์ประจำคณะ หรืออาจารย์ที่ไปปฏิบัติงานประจำอยู่ในคณะอื่นโดยคำสั่งสถาบัน หากได้รับเชิญให้ไปสอนในคณะต่าง ๆ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับรองภาระงานในหน้าที่และอนุมัติให้ไปสอนแล้ว จะต้องปฏิบัติงานครบตามภาระงานขั้นต่ำตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยมาตรฐานภาระงานทางวิชาการของผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมีสิทธิได้รับเงินค่าสอนตามประกาศนี้

ข้อ ๑๑ การจ่ายเงินค่าสอนตามข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๙ ให้แต่ละคณะจัดทำรายละเอียดการเบิกจ่าย ดังนี้

(๑) สำหรับการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาภาคปกติให้จ่ายจากเงินรายได้ของสถาบันตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดในระเบียบการจ่ายเงินค่าสอนพิเศษในมหาวิทยาลัย

(๒) สำหรับคณะที่ต้องจัดบริการการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาภาคปกติคณะอื่นๆ ให้จ่ายจากเงินรายได้ของสถาบัน ตามอัตราที่กำหนดไว้ในประกาศของสถาบัน

(๓) สำหรับการเรียนการสอนนอกเหนือจากข้อ ๑๑ (๑) ให้จ่ายจากเงินของหลักสูตรตามอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบ/ประกาศของหลักสูตรนั้นๆ

(๔) วิทยานิพนธ์ปริญาโท และ/หรือวิทยานิพนธ์ปริญาเอก หากนำมาคิดเป็นภาระงานขั้นต่ำด้านการสอน จะเบิกเงินค่าสมนาคุณในการควบคุมวิทยานิพนธ์มิได้

(๕) วิทยานิพนธ์ปริญาโท และ/หรือวิทยานิพนธ์ปริญาเอก จะนำมาคิดเป็นชั่วโมงการบรรยาย เพื่อการเบิกจ่ายเงินค่าสอนส่วนเกินมิได้

ข้อ ๑๒⁴ ในแต่ละปีการศึกษา หากอาจารย์ผู้สอนผู้ใดมิได้ปฏิบัติภาระงานสอนและภาระงานด้านผลงานทางวิชาการครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด และแผนการปฏิบัติงานที่คณะกำหนด แต่ได้รับเงินค่าสอนตามประกาศนี้ไปแล้ว ให้คณะแจ้งให้กองคลังและพัสดุดำเนินการเรียกคืนเงินค่าสอนในส่วนที่ไม่มีสิทธิได้รับตามประกาศนี้

ในกรณีที่อาจารย์ผู้สอนมิได้คืนเงินค่าสอนตามความในวรรคแรก สถาบันจะดำเนินการหักเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จ บำนาญ หรือเงินอื่นใดที่พึงได้รับจากสถาบันเพื่อชดใช้จำนวนเงินที่ได้รับไปจนครบถ้วน

ข้อ ๑๓ ให้บรรดาแบบแผนการสอนรายบุคคล แบบในการเบิกจ่ายเงินค่าสอน และแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเกี่ยวกับภาระงานขั้นต่ำและการเบิกจ่ายค่าสอน ตามระเบียบสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าสอน พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นแบบตามประกาศนี้และมีผลใช้บังคับได้ต่อไป

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ภาระงานขั้นต่ำมีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากการเลื่อนฐานะตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ผู้สอนไม่ต้องคืนเงินค่าสอนของภาระงานส่วนเกินตามตำแหน่งเดิม ทั้งนี้ การนับภาระงานสอนให้มีผลในทางปฏิบัติ ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่สภาสถาบันอนุมัติให้มีการเลื่อนตำแหน่งนั้น

⁴ ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยข้อ ๖ ของประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรื่อง การนับปริมาณงานสอนของอาจารย์ และการจ่ายเงินค่าสอนเกินภาระงานขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๒)

ข้อ ๑๕ การนับปริมาณงานสอน ๑ หน่วยกิต เท่ากับ ๑๕ ชั่วโมง (โดยให้นับชั่วโมงการสอนจริงไม่รวมการสอบกลางภาค) ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ภาค ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

สำหรับการจัดการเรียนการสอนปีการศึกษา ๒๕๕๒ ให้นับปริมาณงานสอน ๑ หน่วยกิต เท่ากับ ๑๖ ชั่วโมง โดยใช้หลักเกณฑ์การนับปริมาณงานสอนตามข้อ ๓ โดยอนุโลม และให้ปรับเพิ่มหรือลดสัดส่วนแล้วแต่กรณี

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒

ศาสตราจารย์ สมบัติ อารงธัญวงศ์
(สมบัติ อารงธัญวงศ์)

อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์